

ДОКЛАД

ОТ НИКОЛАЙ СТОЙНЕВ И ХРИСТИАН ПЕТРОВ – ОБЩИНСКИ СЪВЕТНИЦИ И ВЛАДИМИР ДАНАИЛОВ – ЗАМЕСТНИК КМЕТ ПО НАПРАВЛЕНИЕ "ДИГИТАЛИЗАЦИЯ, ИНОВАЦИИ И ИКОНОМИЧЕСКО РАЗВИТИЕ" НА СТОЛИЧНА ОБЩИНА

ОТНОСНО: Приемане на Стратегия за дигитална трансформация на София.

УВАЖАЕМИ ОБЩИНСКИ СЪВЕТНИЦИ,

Успехът, икономическото развитие и качеството на живот в един град се предопределят от нивото на неговата дигитална зрялост и прозрачността на управлението, което идва чрез високотехнологични решения. В продължение на извършената до момента работа по разработване на Стратегия за дигитална трансформация на Столична община и в изпълнение на поетите от Кмета на Столична община ангажименти за работа по дигитализацията на услугите предлагани на гражданите на Столична община, предлагаме на Столичния общински съвет да се приеме Стратегия за дигитална трансформация на София.

Предлаганата Стратегия е съобразена с призивите на Европейската Комисия (ЕК) към държавите-членки да разширяват политиките си на дигитализация, да проучват възможностите за публично-частни партньорства за дигитализация и да се стремят да гарантират, че целият дигитализиран материал ще бъде достъпен за широк кръг заинтересовани лица и организации – потребители на услуги.

Стратегията за дигитализация бе създадена по специално разработена методология, предоставена от ЕК по проекта Digital Cities Challenge (Предизвикателство дигитални градове). Проектът е инициатива на Европейската комисия за менторство и подпомагане на европейски градове в разработването и прилагането на политики, насочени към интелигентен растеж и устойчиво развитие чрез внедряването на модерни технологии в местните предприятия и институции. Проектът предостави безвъзмездни консултантски услуги на 15 европейски града, с цел да ги подкрепи в изграждането на иновационни екосистеми и внедряването на съвременни технологии. Над 20 допълнителни града се включиха в проекта на собствени разходи и общо над 40 града участваха в проекта. Кметовете на градовете участници подписаха меморандум за сътрудничество в областта на цифровата трансформация и интелигентния растеж. София беше сред първите 7 града, одобрени за участие в проекта «Предизвикателство дигитални градове» и получи възможност да разработи собствена стратегия. В нея са отразени също поетите ангажименти от Столична община, свързани с проекта „Digital transition“ /Дигитален преход/, който е част от европейската програма Pact of Amsterdam: Urban Agenda for the EU /Пакт от Амстердам: Програма за градско развитие на ЕС/, по който Столична община се явява координатор. Наред с посоченото, наличието на стратегически документ, разработен с участието на назначени от Европейската комисия консултанти и по одобрена от Комисията методология поставя София в по-силна позиция при кандидатстване по различните проекти и програми за финансиране на ЕК.

Като част от работата по проекта бе направен Анализ на дигиталната зрялост на София и бяха направени следните препоръки:

1. Отваряне на града към местния технологичен сектор и превръщането на града (не просто администрацията, но града в неговата цялост) в създател на пазари за ИТ сектора в 4

приоритетни области: мобилност, комунални услуги/разпределителни дружества, е-управление откъм страната на търсенето и технологичен сектор откъм страната на предлагането.

2. Структура на управление: Създаването на звено в СО, което да координира дейностите по дигитализация и интелигентни градски решения. Освен координацията на ниво администрация, е много важна и връзката с останалите заинтересовани страни от средата – бизнеса, развойни центрове, гражданите.

3. Отваряне на данните: Оптимизиране на процесите по обмен на данни и създаване на политика за данните: какви данни, в какви формати се събират и обменят, как да бъдат защитени, каква част може да се отворят. Отварянето на част от данните ще стимулира стартъп сектора и иновациите, ще осигури прозрачност и публичност и ще допринесе за вземане на информирани управленски решения.

Отново като резултат от участието на София в проекта, бе подписан договор с Европейската инвестиционна банка (ЕИБ) за оценка на идентифицираните в Стратегията дейности по дигитализацията и за изготвяне на методология за оценка на дигитални проекти. Търсената цел е във всеки един момент София да разполага с достатъчен брой проекти с високо степен на готовност и идентифицирани източници на финансиране.

Предлаганата с настоящия доклад Стратегия за дигитална трансформация на София отговаря и на всички допълнителни принципи, които са задължителни за всички предприятия и предстоящи инициативи в областта на е-управление според Стратегията за развитие на електронното управление в Република България 2019 г.–2023 г. Тя разглежда дигитализацията не само като осигуряване на електронни услуги за гражданите, но и внедряване на дигитални решения във всички сфери, а също и като силен инструмент за икономическо развитие. Стратегията осигурява холистичен подход и избягва работата „на парче“, като едновременно с това документът съдържа конкретни, постижими и измерими стъпки за превръщане на града в създател на пазари и в платформа за икономическо развитие, прогрес и иновации.

Въз основа на препоръките след анализа на дигиталната зрялост на София и проведените семинари с градовете ментори по инициативата, Стратегията за дигитална трансформация на София идентифицира следните оперативни цели:

1. Развиването на развойният и иновационният капацитет на ИКТ компаниите да създават нови приложения и интелигентни решения за дигиталната трансформация на местната икономика;

2. Е-управление: да се разработят електронни услуги в областите, в които понастоящем се предоставят услуги от Общината, като административни услуги, начално образование, култура и туризъм, градско планиране и строителен контрол, социални грижи, зелени системи, местни данъци и такси;

3. Подобряване на дигиталните умения вътрешно, сред публичната администрация, за да използва и управлява платформи за електронни услуги, и външно, сред градското население, за да използва активно електронни услуги и онлайн форми;

4. Трансформирането на вътрешните процеси и да се премахването на комуникационните бариери, свързани с предоставянето на е-услуги в публичната администрация;

5. Отваряне на достъпът до базите данни на публичната администрация и създаването на бази данни в сътрудничество със заинтересованите страни в града;

6. Развиването на електронни услуги в сфери като: енергийно и водно спестяване, оптимизация на общественото осветление, интелигентни системи за измерване, наблюдение на околната среда, прогнозиране на търсенето, идентифициране на течове и инциденти, водещи до загуба на енергия;

7. Промяна в нагласите на публичната администрация и клиентите, и потребителите по отношение на въвеждането на интелигентни измервателни системи и сензорни решения за оптимизация, както и развиването на навици за енерго- и водоспестяване;

8. Развиване на взаимовръзката между физическата и дигиталната инфраструктура;

9. Разработването на гъвкави и адаптивни бизнес модели за електронни комунални услуги;

10. Разработването на електронни услуги за транспорт/зелена мобилност в сфери като: следене на пътния трафик в реално време, мониторинг на емисиите от пътния трафик,

паркиране в града, използване на пътни превозни средства, мобилността като услуга, продажба на билети, логистика на микро ниво в града, удовлетвореност при използването на обществения транспорт;

11. Създаване на платформа, позволяваща интеграцията на всички софтуерни решения, данни, доставчици на услуги, заети в сектора на градския транспорт (оператори, таксите, групи за споделено пътуване и други);

12. Разработването на платформи за споделено пътуване с обществен и нестопански характер, които да подпомагат намаляването на броя на притежаваните коли и индивидуалното използване на пътни превозни средства;

13. Прилагането на гъвкави ценови модели, основани на данни, за да се насърчи използването на обществения транспорт

14. Установяването на нови механизми за инкубация и финансиране на проекти (особено на ранен етап);

15. Разработването на е-платформи, които да свързват стартиращите компании с пазарите и институциите;

16. Подобряване на нагласите на младите хора относно създаването на стартапи и тяхното израстване;

17. Предлагане на университетско образование и да се развиват технологични умения в науката, технологиите, инженерните науки и математиката (STEM), интердисциплинарното инженерство и информатиката, както и предприемачеството;

18. Насърчаване привличането и установяването на международни фондове за рисков капитал в София.

За всяка от оперативните цели в Стратегията са идентифицирани проекти, чрез които да се осъществи дигиталната трансформация на София, чрез участието на работни групи от заинтересовани страни (по DCC), както и допълнителни разговори с представители на бизнеса, държавната и общинска администрация, Държавната агенция за електронно управление (ДАЕУ) и други местни заинтересовани страни. Някои от тези проекти са:

1. Внедряване на система за общински е-услуги за гражданите и бизнеса;

2. Анализ на съществуващите схеми за електронна идентификация и въвеждане на схема за електронна идентификация, чрез която да могат да се използват общински и други електронни услуги.

3. Анализ на най-често използваните услуги на общината с цел приоритетно електронизиране и тестване на възможности за интеграция на съществуващите системи на СО със системата на Държавна агенция “Електронно Управление (ДАЕУ).

4. Въвеждане на комплексно административно обслужване.

5. Анализ за потенциала за внедряване на система за извличане на удостоверения (<https://regux.egov.bg/>) и коригиране на наредби, заповеди, длъжностни характеристики, които предполагат изискване на удостоверения от граждани.

6. Използване на системите за Електронно връчване и електронни форми на Държавна агенция “Електронно управление” като алтернативен канал за предоставяне на електронни услуги, след тестване за възможност за интегриране със съществуващите системи на СО.

7. Въвеждане на “Профил на гражданина” и “Профил на бизнеса” с обобщена информация и централизирано място за заявяване на услуги и обмен на документи с администрацията. Анализ на възможности за интегриране със системата на ДАЕУ.

8. Включване в сайта на Столична община на лесни за откриване инструкции и връзки към е-услугите на общината.

9. Създаване на „езеро“ от данни – хранилище, което да съдържа голямо количество данни в техния оригинален формат, включително структурирани, частично структурирани и неструктурирани данни, което да бъде използвано не само за съхранение на данни от и за Общината, но също и от и за бизнеса, гражданите и образователните институции. След създаването му, „езерото“ да се разшири и да включи различни модули, които да се използват за анализ, визуализация и моделиране, като по този начин да се създаде хъб за данни.

10. Пилотни дейности в посока създаването на дигитален двойник на София (кибер-физична платформа за оптимизация на вземането на решения). Това е дигитален профил на физическия

град, който подпомага оптимизирането на процесите в града, и може да бъде използван като платформа за планиране и вземане на решения, както и за експерименти, изследователска и развойна дейност.

11. Информационна платформа за потреблението на комунални услуги в реално време - пилотен проект за създаването на електронни комунални услуги в подкрепа на собствениците на сгради, с цел спестяване на енергия, газ и вода. Използване на интелигентни сензори. Създаване на мобилно приложение/уеб сайт за следене на използването на комуналните услуги в реално време. Тестване на приложението/сайта в 3-5 обекта (производствен, административен, жилищен, търговски). Създаване на мобилно приложение/уеб сайт за следене на използването на комунални услуги в реално време. Тестване в 3-5 обекта (производствен, административен, жилищен, търговски).

12. Създаване на динамичен транспортен модел на града, който да бъде използван, за да се тестват различни сценарии. Данните (относно трафика, населението, обществения транспорт, ремонтите на пътищата) също ще бъдат предоставяни на ИТ компаниите, които са потенциални създатели на решения. Търсената цел на проекта е да се постигне по-добро планиране и управление на мобилността в града, вземане на информирани решения относно мобилността (паркинги, светофари, обществен транспорт, източници на пътен трафик, пешеходни пътеки).

13. Създаване на интегрирана платформа за мобилност, проект предвиждащ създаване на платформа за мобилност, която да предоставя информация в реално време относно видовете транспорт и маршрутите (например за велосипеди) в града – обществен транспорт, влакове, споделени автомобили и велосипеди, възможности за паркиране на автомобили и велосипеди, електрически скутери, тротинетки и скутери. Платформата ще предоставя отворени данни и по този начин ще създаде възможност да бъдат развити нови бизнеси. Търсената цел е да се оптимизира мобилността като услуга; да се намали времето за пътуване; да се намали броят на автомобилите; да се подобри транспортната достъпност; да се подобри планирането на ресурси от страна на транспортните компании.

14. Усилия за въвеждане на споделено пътуване по квартали - пилотен проект за изграждане на платформа за споделени електрически коли за определен брой съседни жилищни сгради (400-500 апартамента), с последвало разрастване на пилотния проект и включване на други Софийски квартали. Общата цел на проекта е да се постигне подобрене на градската среда, намаляване на броя автомобили в града.

15. Създаване на интегрирани тарифи и общ модел за таксуване при услугите за мобилност. Този проект предвижда създаване на общ модел на таксуване (интегрирани тарифи) за всички видове услуги за мобилност (включително споделяне на коли и велосипеди; паркиране; обществен транспорт) с цел да се насърчи използването на обществения транспорт; да се намали броят на автомобили в града; да се намалят уличните задръствания и вредните емисии; да се създадат гъвкави тарифни планове.

16. Дигитално и физическо пространство за стартъпи, ситуирани в София. Проектът предвижда разработване на нова или преработка на вече съществуваща електронна платформа за стартиращи и разрастващи се компании, която да включва програма за обучение (консултация), модул за сътрудничество и предварителна оценка и обратна връзка за неуспешните кандидати, образователни видеа, място за дигитални конференции/срещи (видео сътрудничество) за основатели на компании и инвеститори, унифицирана информация за стартиращите компании – лесна за достъп от инвеститорите, виртуален офис за консултации, списъци с върхови постижения и добри практики от стартъп екосистемата в София.

17. Популяризирането на София като дестинация, подходяща за рисково инвестиране. Срокът за изпълнение на предложената с настоящия доклад Стратегия за дигитална трансформация на София е петгодишен. Този срок включва цялостно изпълнение на предвидените в нея проекти до окончателното им завършване и внедряване в градската среда, и постигане на набеязаните в нея цели.

В процесът на работа по изпълнение дейностите по Стратегията, ще се обърне внимание и на информационната сигурност и защитата на данните. При разработването на новите функционалности ще бъдат взети под внимание и заложи в продуктите всички изисквания

относно мрежовата и информационна сигурност, отговарящи на най-новите технологични решения в тази област в изпълнение на законовите изисквания, заложи в Закона за киберсигурност, в подзаконовите нормативни актове и в указанията на Държавната агенция за електронно управление. За да се постигне ефективен модел на управление на информационната и комуникационна инфраструктура, с оглед осигуряване на тяхната адекватна защита, ще бъде назначен Директор „Информационна Сигурност“. Наред с посоченото, с въвеждането на нови технологични решения при подготовка на продуктите, улесняването на достъпа до дигитални услуги за гражданите ще върви ръка за ръка със стриктното спазване на разпоредбите в областта на защитата на личните данни, заложи в европейското и българско законодателство в тази област. Целта ни е да постигнем максимално отваряне на администрацията към гражданите с минимално навлизане в тяхната лична и социална сфера, с осигуряване на достатъчно гаранции за защита на техните лични данни.

В случай, че предложената стратегия бъде приета от Столичния общински съвет, Направление „Дигитализация, иновации и икономическо развитие“ на Столична община се ангажира да внесе в едномесечен срок програма за изпълнение на стратегията с предложения за финансиране на проектите с предвидени и разписани мониторингови механизми за отчитане на дейностите по етапи на завършеност.

В заключение трябва да се отбележи, че предлаганата с настоящия доклад Стратегия за дигитална трансформация на София е разработена на база на приетата от Столичния общински съвет през 2016 г. Стратегия за интелигентна специализация на София, и отразява идеите и вижданията на Стратегията за дигитална трансформация, защитена в ЕК през 2018 г., „Визия за София“ и управленската програма на Столична община за мандат 2019-2023 година. В нея са отразени също поетите ангажименти от Столична община, свързани с проекта „Digital transition“ /Дигитален преход/, който е част от европейската програма Pact of Amsterdam: Urban Agenda for the EU /Пакт от Амстердам: Програма за градско развитие на ЕС/, по който Столична община се явява координатор. Тя е съобразена с новите реалности и чертае проекти, които ще донесат повече електронни услуги, повече дигитализирани процеси на управление и обслужване на гражданите и бизнеса, по-голямо използване на иновативни градски решения. Тези процеси ще бъдат основен фокус на работата на ново направление: „Дигитализация, иновации и икономическо развитие“ в Столичната община и тяхната основна цел на база на Стратегията за дигитална трансформация е да донесат повече ред, публичност и контрол за по-добро качество на живот.

Във връзка с гореизложеното и на основание чл.21, ал.1, т.12 и ал.2 от Закона за местното самоуправление и местната администрация, представяме на Вашето внимание доклад с проект за решение от Столичния общински съвет.

Приложения:

1. Проект за решение;
2. Стратегия за дигитална трансформация на София – Приложение №1.

НИКОЛАЙ СТОЙНЕВ
ОБЩИНСКИ СЪВЕТНИК

ХРИСТИАН ПЕТРОВ
ОБЩИНСКИ СЪВЕТНИК

ВЛАДИМИР ДАНАЙЛОВ
ЗАМЕСТНИК КМЕТ НА СТОЛИЧНА ОБЩИНА
НАПРАВЛЕНИЕ „ДИГИТАЛИЗАЦИЯ, ИНОВАЦИИ И ИКОНОМИЧЕСКО РАЗВИТИЕ“

